

MƏLƏK MUXTAROVA ELŞAD
Azərbaycan Dillər Universiteti
malakabbf@gmail.com

**#METOO MIKROKONSEPTİ VƏ ONA DAXİL OLAN MƏCAZ DİL
ELEMENTLƏRİ HAQQINDA (İNGİLİSDİLLİ QƏZET DISKURSUNDA
GENDER AYRISEÇKİLİYİ KONSEPTİ fonunda)**

**#MeToo mikro konsepti və onun obrazlı linqvistik elementləri haqqında
(İngilis qəzetinin diskursunda gender ayrı-seçkiliyi konsepsiyası fonunda)**

Məqalədə 2016-2017-ci illərdə formalaşan və bu gün də aktuallığını davam etdirən #MeToo subdiskursundan bəhs edilir. Belə çıxır ki, bir çox qəzetlərdə (xüsusən ABŞ və Böyük Britaniya mətbuatında) bu altdiskursun verbalizasiya imkanları müxtəlif olub. Bu altdiskursun və eyniadlı konsepsiyanın həyata keçirilməsində çoxlu sayda obrazlı dil elementlərindən istifadə edilmişdir. Eyni zamanda, obrazlı dilin evfemizm və kinayə kimi elementlərini xüsusi qeyd etmək olar. Məqalə çərçivəsində müəllif qəzet diskursunda intim münasibətlərin ifadəsi və təsviri ilə bağlı ictimai tabuya cavab olaraq işlədilən evfemik ifadələri təhlil edib. Əlaqənin fizioloji təfərrüatlarının qeyd edilməsinə qadağa, xüsusən də bu cür cinsi zorakılıq hərəkətlərinin təfərrüatlarının təsvirinə qadağa bəzi dolaylı ifadə elementlərindən istifadəni qaçılmaz edib. Buna əsaslanaraq “divan tökmə” kimi evfemizmin formalaşması və istifadəsi qaçılmaz oldu. Qeyd etmək lazımdır ki, əslində bu ifadənin yaranma tarixi daha qədim dövrlərə gedib çıxır, lakin buna baxmayaraq, 2016-cı il ərzində davam edən silsilə ifşalar fonunda bu ifadənin yeni məna kəsb etdiyini inkar etmək olmaz. -2017. Bu ifadəni də qeyd etmək lazımdır: "Bir ulduz doğulur!" - həm də həmin illərdə keçmək məcburiyyətində qaldığı mətnin dəyişdirilməsi səbəbindən ikitərəfli məna kəsb etdi.

Açar sözlər: MeToo, ingilisdilli qəzet diskursu, məcaz dil elemnetləri, gender

İngilisdilli qəzet diskursunda gender münasibətlərini əks etdirən, bilvasitə gender ayriseçkiliyini ifşa edən çox sayda məcaz dil elementinin işləkliyini təsbit etmək mümkündür. Belə ki, məcaz dil elementləri öz istifadə məramına görə, əsasən bədii və publisistik mətnlərdə oxucu, dinləyici diqqətini çəkmək, zövqünü oxşamaq, eləcə də düşündürmək, müəyyən istiqamətli avtorefleksiyanı təşviq etmək məqsədilə istifadə olunur. Belə məcaz dili elementləri sırasında 2016-2017-ci illərdə sosial mediada kütləviləşən (əslində tarixi kökləri 2006-cı ilə dayanmış olsa da) ən qısa müddətdə qəzet diskuru sayəsində real icimai həyatda “leqallaşdırılan”, yəni sırf virtual məkan müzakirələri obyektı olmaqdan çıxaraq geniş ictimai müzakirələrə səbəb olan #MeToo subdiskursunu və eyniadlı məcaz dil elementini qeyd edə bilərik. Həmin məcaz dil elementi özlüyündə allyuziya mahiyyətli məcazlaşmanı əks etdirməklə yanaşı, bir növ, cəmiyyətdə tabulaşmış cinsi zorakılıq, seksual təcavüz kimi “qapalı” mövzuların evfemistik vasitələrlə, ədəbi dil üslubi nörmələrinin icazə

verdiyi senzuralı formatda ifadəsini təşviq etmişdir. Başqa sözlə desək, subdiskursun özünün adında məcazlaşmanın olması belə həssas və geniş ictimai müzakirələr üçün ağırlı və hətta bəzi hallarda utancverici olan mövzunun “dolaylı şəkildə”, bəlağətli ricasıyla, müəyyən intim məqamların əyaniləşdirilməsindən qaçınmaqla təqdimatının ilkin “ahəngini” müəyyənləşdirmişdi. Bu mənada heç də təsadüfi deyil ki, MeToo konseptinin verballaşmasında çox sayda evfemistik söz və ifadələrə təsadüf edilir. Təqdim olunan məqalə çərçivəsində biz, həmin məcaz dil elementlərindən bəzilərinin təhlilinə yer ayıracağıq. Konkret məcaz elementlərinin ifadə özəlliklərinin və qəzet diskursundakı diskursiv reallaşma imkanlarının təhlilinə keçmədən öncə, ilk olaraq, onu qeyd edək ki, #MeToo subdiskursu multidiskursiv mahiyyət kəsb etməklə həm qəzet, həm də sosial media diskurslarının xarakterik özəlliklərini ehtiva edir ki, bu da onun diskursiv reallaşma mexanizmlərinə aşkar şəkildə sirəyət etmişdir.

Bilvasitə multidiskursiv polifunksionallıqla bağlı məqama diqqətimizi cəmləməklə qeyd edə bilərik ki, tez bir zamanda bir diskursiv ortamda işləklidən digərinə asanlıqla keçidi mümkün edən və eləcə də müxtəlif milli media (qəzet, elektron KİV, sosial media) diskurslarında aktiv istifadə nümayiş etdirən bu məcaz dil elementinin özünün əks etdirdiyi konnotativ anlamı, habelə formalaşdırdığı mikrokonseptə daxil olan digər məcaz dil elementlərinin ortaq gender semantika ilə bağlılığı bir sıra tədqiqatçıların marağına səbəb olmuşdur. İlk olaraq onu qeyd edək ki, S. De Benedictis, Sh.Orgad, C. Rottenberg və başqalarının apardıqları təhlillər əsasında məlum olur ki, ilk olaraq sosial media məkanında formalaşan bu subdiskurs (konkret desək, 15 oktyabr 2017-ci ildə məşhur Hollivud ulduzu Alissa Milanonun Twitter hesabında yer almış mətn və həştəqdən yol alan hərəkət) zamanla yüzlərlə Dünya KİV-ində, o cümlədən aparıcı ingilisdilli qəzetlərdən olan *The Guardian*, *The Independent*, *Daily Mail*, *Sunday Times*, *Times*, *The Daily Telegraph* və s. bu kimi məşhur mətbu orqanlarının gündəmini müəyyənləşdirmişdi [1]. Metoo fenomeninin media diskursundakı reallaşması dövrünü diaxronik aspektdə izləmiş tədqiqatçılar bu subdiskursun özünün heç də yekcins mahiyyətli olmayıb zamanla “fərqli semiotik dil nümayiş etdirdiyini” təsbit etmişlər. Belə ki, S.İlyas öz araşdırmasında #Metoo üç mərhələdəfərqli işarəvi özəllik, subdiskurs mahiyyəti sərgilədiyini qeyd etmiş və 1) ilk olaraq, yaranan ajiotaj dövründə istifadə olunan məcaz dil elementlərinin 2) növbəti dövrdə dəyişmə məruz qaldığını və bu hərəkətdə marağın azaldığı son dövrlərdə isə deyərk ki, tam fərqli mahiyyət kəsb etdiyini bildirmişdi. [3].

Metoo subdiskursunda bilavasitə məcaz dil elementlərinin təbiəti özəlliklərini təhlil etmiş J.Sibulskinenin qeyd etdiyinə görə, bu subdiskurs çərçivəsində eyniadlı konseptin diskursiv reallaşmasında metaforalar müstəsna rol oynamışlar və bu zaman gender ayrışikliyi semantikasının qabarıq təqdim edilməsi, onun fəsadlarının ağırlığının oxuculara bütün əyaniliyi ilə çatdırılması məqsədilə həmin metaforalarda fiziki güc elementləri ilə assosiasiyalara xüsusi üstünlük verilmişdi. Dilçi bu sırada idarəolunmaz su kütlələri ilə (məsələn, daşqın, tayfun, sunami və s.), çovğunla, habelə təhlükəli odla bənzətmə və assosiasiyalara daha çox üstünlük verildiyinə

diqqət çəkmişdi. Bununla belə tədqiqatçı bəzənzmələrin özlərinin nə dərəcədə təhlükəli assosiasiyalara istinad etməsinə baxmayaraq, son nəticədə pozitiv məramla kökləndiyini, yəni gender ayrışdırıcılığı ilə bağlı beyinlərdə, qəlibləşmiş düşüncə formatlarında fırtına, silklənmə yaradılması mesajının verilməsinə kökləndiyini də vurğulamışdır. [4]. Bu subdiskursun qlobal mahiyyətini əyani şəkildə gözlər önünə sərgiləyə biləcək fakt kimi, onun tez bir zamanda digər institusional diskurslara “keçid etməsi” ilə də əsaslandırılı bilər. Belə ki, MeToo hərəkatının davamı kimi ortaya çıxan məhkəmə çəkişmələri [5] artıq onun (MeToo subdiskursunun) bir multidiskursiv (yəni, çox sayda diskursa aid olan) fenomen kimi öz təsbitini tapdığını sübuta yetirmişdi. H.Langən də MeToo fenomeninin məhkəmə diskursuna əhəmiyyətli dərəcədə sitayət etdiyini, müəyyən məhkəmə çəkişmələri prosesində səsləndirilən mətnlərdə MeToo hərəkatının apqumentasiya bazasından geniş şəkildə istifadə edildiyini də vurğulamışdır [6]. Onu da qeyd edək ki, ilk olaraq, ingilisdilli sosial mediada formalaşmış MeToo konseptinin daha sonra media diskurs sahəsindəki reallaşması o dərəcədə qlobal mahiyyət kəsb etmişdir ki, tezliklə ölkə sərhədlərini aşaraq ingilisdilli Hindistan qəzet diskursunda [7], eləcə də digər milli (ölkə) qəzet diskurslarının (o cümlədən, Avstraliya, Britaniya və s.), habelə sosial media məkanlarının gündəmini “işğal etmişdi” [8] ; [9]. H.Jarvisin də vurğuladığı kimi, məhz, qəzet diskursuna keçid etməsilə #MeToo fenomeninin milyonların diqqət mərkəzində olması və geniş ictimai rezonans doğurması, qızgın polemikalara yol açması mümkün oldu. Təkcə onu xatırlatmaq kifayətdir ki, tədqiqatçıya görə, Britaniya qəzet diskursunda MeToo fenomeninin qiymətləndirilməsinə köklənən materialların 56% birmənalı müsbət dəyərləndirməni əks etdikləri halda, 21% təhlillərdə dəqiq ifadə tapmış mövqe yer almamışdır və yalnız 15% qəzet təhlillərində bu subdiskursun neqativ planda dəyərləndirilməsi aparılmışdır. Ən müsbət yanaşma sərgiləmiş Britaniya qəzetləri sırasında birinci yerdə *The Guardian*, ikinci yerdə isə *The Independent* qəzetlərinin yer aldığı bildirilir [10]. Həmin pozitiv və ya neqativ planlı semantik həll zamanı istifadə edilmiş evfemistik vahidlərin təhlilinə gəlincə, onu qeyd edək ki, əksər halda həmin məcaz dil elementləri ingilisdilli qəzet diskursu üçün keçərli olan və çoxəsrlik mətbuat ənənələrindən qaynaqlanan senzura məqamı ilə bağlıdır. Heç şübhəsiz ki, söhbət dünya demokratiyasının flaqman ölkəsi sayılan ABŞ-da sovet ənənələrinə xas olan senzura ortamından getmir. Tədqiqatçıların da etiraf etdikləri kimi, əsasən, söz azadlığı şəraitində fəaliyyət amerikan mətbuatında senzura və özünü senzura redaksiya ofisində, baş redaktor kabinetlərində icra olunan və bilvasitə qəzetin siyasi mövqeyi, dəyərləri, fəaliyyət strategiyası ilə uyğunluq məqamının olub-olmamasının təsbitindən gedir. [11]. Bununla belə, hətta söz azadlığının bəyan edildiyi ABŞ qəzet diskursunda əxlaqi və etik tabuların şərtləndirdiyi daxili senzura məqamları mövcuddur ki, bu da müəyyən siyasi korrektlik doktrinası tələblərinə görə, fiziki nöqsanların, əqli-intellektual çatışmazlıqların və s. bu kimi qüsurların “öz adı” ilə olduğu kimi, kobud şəkildə nominasiyasına yer verilməsinə yasaq qoyulması ilə bağlıdır (bax: [12]). Həmçinin də amerikan mətbuat diskursunda ifrat cinslilik məqamlarının aşkar şəkildə verballaşmasından qaçınması, onların mümkün qədər

evfemizmlərlə əvəzlənməsi tendesiya da müşahidə edilir ki, bu da əslində, siyasi korrekstəlik məramlı özünü- senzura (avtosenzura) sayıla bilər. Onu da qeyd etmək ki, bu zaman qəzet oxucularının fərqli yaş qruplarını əhatə edə biləcəyi nəzərə alınır və eləcə də bəzi bayağı məqamların bütün fizioloji çılpalığı ilə ifadə edilməsinin etik normalara zidd olmasından çıxış edilir. Konkret faktlar əsasında evfemistik mahiyyətli məcaz dil elementlərinə nəzər salaq: *'We warn each other': how casting-couch culture endures in Hollywood...The casting couch-type behaviours that Hampton has either experienced personally ... to sexist casting-call character breakdowns that focus primarily on looks, and the notorious "body check"* [13]. MeToo hərəkətinə start vermiş cinsi zorakılıq, seksual təzavüz faktlarının ifşası ilə bağlı xəbərlərdə yer alan və ümumən, MeToo subdiskursu çərçivəsində ən yüksək işlənmə tezliyi nümayiş etdirən məcaz dil elementlərindən olan *casting couch* "divan kastinqi" evfemizimi əslində, seksual zorakılığın və ya istismarın evfemistik şəkildə "dolayı" şəkildə, vizuallaşdırılmış informasiyanın məcazi anlam ifadə etməklə yüklənməsi əsasında meydana gəlmişdir. Belə ki, Merriam-Webster lüğətində təsbit edilmiş anlamına görə, *couch casting* frazeologizminin məna yükü kino sənayesi bossunun və ümumiyyətlə, əyləncə seqmenti rəhbərinin ofisindəki divanda aparılan elə növ "kastinqi" ifadə edir ki, bu zaman karyerasının başlanğıcında olan aktrisa öz seksual xidmətləri müqabilində arzusunda olduğu iş təklifini əldə edir, xəyalındakı rolu oynamaq fürsəti qazanır [14]. Göründüyü kimi, biz, burada intim münasibətlərin aşkar səciyyələndirməsinə qarşı olan cəmiyyət tabusunun qarşılığında "yumşaldıcı", hətta "poetikleşdirilmiş" üslubi lay vahidi kimi səciyyələnen evfemizm hadisəsi ilə (bu kimi səciyyələndirmələrlə bağlı daha ətraflı bax: [15] qarşılaşırıq. Media diskursunda evfemizmlərin rolu və icra etdikləri funksiyaları dəyərləndirmiş dilçilərin vurğuladığına görə, bu kimi freyminq faktları bilavasitə icra olunan hadisənin məsuliyyətinin daşıyıcılarının işarələnməməsi məqsədilə bilərikdən, neytral adlandırmaya üstünlük verilməklə aparılan nominasiya elementini təcəssüm etdirir [16, s.33-44]. Həmin səciyyələndirməni detallaşdıraraq deyə bilərik ki, *casting couch* evfemizmində seksual zorakılığı icra edən tərəf və ya bu zorakılığa məruz qalan qurbanın kimiliyi açıqlanmır: məcaz dil elementi neytral "yumşaldıcı" təkrar nominasiya vahidi olmaqla ifşa və ittihamdan kənar şəkildə "bəlağətli" adlandırma mexanizmini işə salır.

How MeToo Is Smashing the Casting Couch... While the casting process has been professionalized for years, concerns about the "casting couch" — a euphemism for demanding sex in exchange for a job — are as old as Hollywood. This brand of predation extended deep into the studio system. ...The book quotes a producer once saying of the studio executive Darryl Zanuck: "You must realize one thing: Every time Darryl takes a girl to bed, a star is born" [17].

"The New York Times" qəzeti səhifələrində yer alan və bilavasitə MeToo subdiskursuna aid olan bir məqalədə səsləndirilən bu fikirlərdə biz, *casting couch* evfemizminin, əslində onilliklərdən bəri məlum olan "pərdəarxası" utancın evfemizm olduğu etiraf edilir və eyni zamanda, elə həmin kontekstə, disfemizm vasitəsilə həmin intim münasibətlərin mahiyyəti də ifşa edilir. Məhz, bu kontekst çərçivəsində

a star is born – allüziyalı ifadəsinin neqativ anlamı da ortaya çıxmış olur. Xatırladaq ki, *A star is born!* – ifadəsi MeToo hərəkatına təkan vermiş silsilə ifşalara qədər demək olar ki, istisnasız olaraq, müsbət anlamda başa düşülürdü. Belə ki, bu allüziya müəyyən uğurlu film və ya tamaşa sayəsində qəfil şəkildə populyarlıq əldə edən, ulduz statusuna qovuşan şəxsin uğur yolunun qısa səciyyələndirməsini ehtiva edirdi (bax: [18]). Hətta eyniadlı üç məşhur Hollivud filmində oxşar süjet gedışatları da *A star is born!* – ifadəsinin müvafiq konsituasiyaya (kontekstual situasiyaya və ya situativ kontekstə) işarə, eyham etdiyini söyləməyə əsas verir (bax: [19]). Lakin MeToo hərəkatı kontesktində üzə çıxan həqiqətlər bir çox ulduzun “doğulmasında” utancverici “divan kastiqlərinin” yer aldığını ortaya qoyduğundan, artıq hal-hazırda *A star is born!* – müəyyən mənada kinayə semantikasını əks etdirən və bir qisim kontekstlərə görə, neqativ anlam əks etdirən allüziya vahidi kimi də nəzərdən keçirilir.

Is ‘A Star is Born’ a failure in the MeToo era? In a still unravelling post #metoo era, the film fails to problematise the question of gender and power, how they relate to each other and what they express to audiences. [20]. Nümunədən də aydın şəkildə göründüyü kimi, *A Star is Born* allüziya mahiyyətli məcaz dil elementinin post MeToo erasında artıq daha öncəki poziriv anlamda qavranılmayacağı, daha fərqli konsiruasiyalara “eyhamı” əks etdirdiyindən bir növ, ambivalent semantika əks etdirəcəyi etiraf edilir. Deməli biz, cəmiyyətdə baş verən və ingilisdilli qəzet diskursunda işıqlandırılan real hadisələrin zəminində gerçəkləşmiş mətn permutasiyası hadisəsinin son nəticədə enantiosemik mahiyyətli ifadədəxili antinomiya (ziddiyyətə) yol açdığının şahidi oluruq. Təqdim olunan məcaz dil elementləri MeToo hərəkatı çərçivəsində aktuallaşan və ya yeni yaranan məcaz dil elementlərinin yalnız bir hissəsini əhatə edir. Lakin hətta onların təhlili də bu subdiskursun məcazlaşma potensialının, məcaz dil elementlərindən istifadə imkanlarının yetərincə geniş olduğunu əyani şəkildə gözlər önünə sərgiləyir.

Beləliklə, göründüyü kimi, həm ABŞ, həm də daha sonralar Böyük Britaniya qəzet diskurslarında *MeToo* müxtəlif gender məcazları vasitəsilə rəngarəng şəkildə verballaşır. Bu meyl hətta digər ölkələrin ingilisdilli qəzet diskurslarında da bürüzə verir. Səbəb kimi həmin fenomenin universal səciyyə daşıdığını qeyd etmək olar. Eyni zamanda, son dövrlərdə gender bərabərliyi, feminizm, maskulinizm hərəkatlarının Qərb dünyasında xüsusilə də ABŞ-da geniş vüsət alması onlarla bağlı çoxsaylı məcazlarının formalaşmasına gətirib çıxarmışdır.

ƏDƏBİYYAT:

1. De Benedictis S., Orgad Sh., Rottenberg C. #MeToo, popular feminism and the news : A content analysis of UK newspaper coverage // *European Journal of Cultural Studies*, 2019, Volume 22, Issue 5-6 <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1367549419856831>
2. Ohlheiser A. The woman behind 'Me Too' knew the power of the phrase when she created it — 10 years ago // *The Washington Post*, October 19, 2017, <https://www.washingtonpost.com/news/the-intersect/wp/2017/10/19/the-woman-behind-me-too-knew-the-power-of-the-phrase-when-she-created-it-10-years-ago/>
3. İlyas S. The Semiotic Use of Language in the #Metoo Movement: A Multimodal Discourse Analysis // *Hayatian Journal of Linguistics and Literature*, Volume 5, No. 1 (2021) https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4008477
4. Cibulskienė J. Cross-linguistic Metaphorical Representation of the #MeToo Movement: Communicating Attitudes // *Respectus Philologicus*, vol. 38, núm. 43, pp. 55-66, 2020 <https://www.redalyc.org/journal/6944/694474400004/html/>
5. Amanda I. #MeToo, Discursive Injustice, and Shifting Social Norms: A Linguistic Case Study of Commonwealth v. William Henry Cosby Jr. <https://scholarship.tricolib.brynmawr.edu/handle/10066/20579>
6. Langen H. The Impact of the #MeToo Movement on Language at Court -- A text-based causal inference approach // <https://arxiv.org/abs/2209.00409>
7. Roopak Kumar R., Tarai Sh. Examining the contingency between emotional words and genders: Evidence from the media corpus of #MeToo movement // *Journal of Applied Journalism & Media Studies*, 19 September 2022 https://intellectdiscover.com/content/journals/10.1386/ajms_00093_1
8. Bisiada M. Movement or debate? How #MeToo is framed differently in English, Spanish and German Twitter discourse // *Empirical studies in translation and discourse*. Berlin: Language Science Press; 2021. 113-40. https://www.academia.edu/45154240/Movement_or_debate_How_MeToo_is_framed_differently_in_English_Spanish_and_German_Twitter_discourse
9. Seear K., Frase S. Making Australian institutions in newspaper coverage of the #MeToo movement: exceptionalism, co-production and agency // <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/14680777.2021.2010788?journalCode=rfms20>
10. Jarvis H. Newspapers key to spreading #MeToo message in Britain // 3 July 2019 <https://www.brunel.ac.uk/news-and-events/news/articles/Newspapers-key-to-spreading-MeToo-message-in-Britain>
11. Калягин Б.А. Характерные черты современной прессы США // *Вестник Московского университета. Серия 10. Журналистика* 2012 <https://cyberleninka.ru/article/n/harakternye-cherty-sovremennoy-pressy-ssha>
12. Лазаревич Е.М. Употребление эвфемизмов с функцией политкорректности в публицистических текстах (на материале английского языка) // *Вестник*

Томского государственного университета. 2014. № 378. С. 25–29
<https://www.lib.tsu.ru/mminfo/000063105/378/image/378-025.pdf>

13. Jones E.E. ‘We warn each other’: how casting-couch culture endures in Hollywood // The Guardian, 18 July 2017 <https://www.theguardian.com/film/2017/jul/18/how-casting-couch-culture-endures-in-hollywood>

14. couch casting // Merriam-Webster Dictionary <https://www.merriam-webster.com/dictionary/casting%20couch>

15. Реброва, Н. Е. Стилистический статус эвфемизмов в аспекте лексикографического описания / Н. Е. Реброва. – // Вестник Череповецкого государственного университета. – 2015. – № 5 (66). – С. 61–65.
<https://cyberleninka.ru/article/n/stilisticheskiy-status-evfemizmov-v-aspekte-leksikograficheskogo-opisaniya>

16. Ryabova M. Euphemisms and media framing. – European Scientific Journal, 2013. – № 32. С. – 33 – 44. <https://core.ac.uk/download/pdf/328023881.pdf>

17. Harris E.A. How #MeToo Is Smashing the Casting Couch // The New York Times, Jan. 30, 2020 <https://www.nytimes.com/2020/01/30/arts/metoo-hollywood.html>

18. A star is born! <https://english.stackexchange.com/questions/297783/a-star-is-born>

19. A Star is Born <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/a-star-is-born>

20. Is ‘A Star is Born’ a failure in the #MeToo era? <https://www.broadagenda.com.au/2018/is-a-star-is-born-a-failure-in-the-metoo-era/>

**МЕЛЕК МУХТАРОВА ЭЛЬШАД
О МИКРОКОНЦЕПТЕ #МЕТОО И ВХОДЯЩИХ В НЕГО
ОБРАЗНЫХ ЯЗЫКОВЫХ ЭЛЕМЕНТАХ
(на фоне концепта гендерной дискриминации в англоязычном
газетном дискурсе)**

В статье рассматривается субдискурс #MeToo, который сформировался в 2016-2017 годах и продолжает оставаться актуальным по сей день. Оказывается, во многих газетах (особенно в прессе США и Великобритании) возможности вербализации этого субдискурса были разнообразны. В реализации этого субдискурса и одноименного концепта использовалось большое количество образных языковых элементов. В то же время можно особо отметить элементы образного языка, такие как эвфемизм и аллюзия. В рамках статьи автор проанализировал эвфемистические выражения, используемые в ответ на общественное табу на выражение и описание интимных отношений в газетном дискурсе. Запрет на упоминание физиологических подробностей сексуальных отношений, особенно запрет на описание подробностей данного рода актов сексуального насилия, сделал неизбежным использование некоторых элементов косвенного выражения. Исходя из этого, стало неизбежным формирование и использование таких эвфемизмов, как «диван кастинг». Стоит отметить и то, что на самом деле,

история создания этого выражения восходит к более ранним временам, но тем не менее нельзя отрицать, что данное выражение обрело новый смысл на фоне череды разоблачений, продолжавшихся в течении 2016-2017 годов. Также стоит отметить и то что, выражение: "Звезда родилась!" - также в силу пермутации текста, которой она в те же годы была вынуждена подвергнуться, приобрела амбивалентное значение.

ayrıseçkiliyi, evfemizm, allyuziya.

Ключевые слова: MeToo, англоязычный газетный дискурс, образные языковые элементы, гендерная дискриминация, эвфемизм, аллюзия.

**MALAK MUKHTAROVA ELSHAD
ON THE MICRO-CONCEPT #METOO AND ITS FIGURATIVE
LINGUISTIC ELEMENTS**

**(against the background of the concept of gender discrimination in English
newspaper discourse)**

The article discusses the #MeToo subdiscourse, which was formed in 2016-2017 and continues to be relevant to this day. It turns out that in many newspapers (especially in the press of the USA and Great Britain) the possibilities of verbalization of this subdiscourse were varied. In the implementation of this subdiscourse and the concept of the same name, a large number of figurative language elements were used. At the same time, elements of figurative language, such as euphemism and allusion, can be especially noted. Within the framework of the article, the author analyzed the euphemistic expressions used in response to the public taboo on the expression and description of intimate relationships in newspaper discourse. The prohibition on mentioning the physiological details of sexual relations, especially the prohibition on describing the details of this kind of acts of sexual violence, made the use of some elements of indirect expression inevitable. Based on this, the formation and use of such euphemisms as "sofa casting" became inevitable. It is worth noting that, in fact, the history of the creation of this expression dates back to earlier times, but nevertheless, it cannot be denied that this expression has acquired a new meaning against the backdrop of a series of revelations that continued throughout 2016-2017. It is also worth noting that the expression: "A star is born!" - also due to the permutation of the text, which she was forced to undergo in those same years, acquired an ambivalent meaning.

Key words: MeToo, English newspaper discourse, figurative language elements, gender discrimination, euphemism, allusion.

Redaksiyaya daxil olma tarixi: 15.02.2024

Çapa qəbul olunma tarixi: 24.02.2024

**Rəyçi: Elmlər doktoru, i.e. Prof Könül Abdurəhmanova
tərəfindən çapa tövsiyə olunmuşdur**